

Safek Pikuach Nefesh

1. Mishnah Yoma 8:6 (83a)

החושש בגרונו מטילין לו סם בתוך פיו בשבת מפני שהוא ספק נפשות וכל ספק נפשות דוחה את השבת:

One may put medicine into the mouth of a person who has a sore throat [other editions: mouth] on Shabbat, because it could be dangerous to life, and any doubt in a matter of life overrides Shabbat.

2. Rabbi Shlomo Zalman Auerbach (20th century Israel), Minchat Shlomo 2-3:37

ולענין עיקר הדבר מה נקרא ספק פקו"נ ומה לא, ועד איפה הוא הגבול, גם אנכי בעניי הסתפקתי טובא בזה, אלא שמצד הסברא נלענ"ד דכל שדרך רוב בני אדם לברוח מזה כבורח מפני הסכנה ה"ז חשיב כספק פקוה נפש וקרינן ביה בכה"ג וחי בהם ולא שימות בהם, אבל אם אין רוב בני אדם נבהלים ומפחדים מזה אין זה חשיב סכנה.

Regarding the essential matter of what is called *safek pikuach nefesh* and what is not, and where is the boundary – I have also been in great doubt about this. But logically, in my humble opinion, in any case where most people would flee from this like one who flees from danger, this is considered *safek pikuach nefesh*, and we apply in such a case "And you shall live by them' – and not to die by them." But if most people would not be scared of this, it is not called danger.

3. Rabbi Yosef Karo (16th century Israel), Shulchan Aruch Orach Chaim 328:10

ואם רופא אחד אומר צריך, ורופא אחד אומר אינו צריך, מחללין; ויש מי שאומר שאין צריך מומחה, דכל בני אדם חשובים מומחין קצת, וספק נפשות להקל.

And if one doctor says it is necessary and one doctor says it is not, we violate Shabbat. And there is a view that we do not need an expert, for all people are considered somewhat expert, and when in doubt we rule leniently.

4. Mishnah Yoma 8:6 (83a)

מי שנשכו כלב שוטה אין מאכילין אותו מחצר כבד שלו ורבי מתיא בן חרש מתיר

We do not feed a person from the liver of a rabid dog which bit him. Rabbi Matya ben Charash permits it.

5. Rashi to Yoma 83a

אין מאכילין מחצר כבד שלו - ואף על פי שנוהגין הרופאים ברפואה זו אינה רפואה גמורה להתיר לו איסור בהמה טמאה על כך

"We do not feed him of its liver" – Even though doctors do this, it is not a complete medicine such that we would permit non-kosher meat for it.

6. Rabbi Avraham Gombiner (17th century Poland), Magen Avraham 328:1

ועבי"ד ססי' קנ"ה דבעינן שתהא הרפוא' ידועה או ע"פ מומחה

See Yoreh Deah 155; we require a known medicine, or a medicine recommended by an expert.

7. Rabbi Asher Weiss (21st century Israel), Minchat Asher 1:120:2 and Minchat Asher to Parshat Bechukotai

הרי לן דאין לחלל שבת ולעבור על איסור אלא על רפואה בדוקה שנקבע ע"י הדעת והנסיון, ולענ"ד אין הרפואה החילופית בכלל זה, ורבים הטועים ומטעים ברפואה זו והמוני העם תולים תקותם בדברים שאין בהם ממש אלא הבל ורעות רוח. ואף שבודאי יש ברפואה החילופית יסודות נכונים ומועילים, וגם מרפאים רבים שהם מומחים וישרי דרך, אך קשה לדעת איזו היא ביאה ואיזו היא שיבה והאור והחושך משמשים בערבוביא, ובודאי שאין רפואה זו בדוקה ע"י הדעת והנסיון כרפואה המקובלת.

One may not violate Shabbat and transgress other than for a tested cure, established by intellect and experience. In my humble opinion, alternative medicine is not in this category. Many are those who err and mislead with this medicine, and the masses place their hope in insubstantial things, which are vapour and *re'ut ruach*. And although there certainly are correct and beneficial principles in alternative medicine, as well as many practitioners who are expert and people of integrity, but it is hard to know whether one is coming or going, and light and dark serve in a jumble. Certainly, this medicine is not tested by intellect and experience, like traditional medicine.

Sakkanat Eiver

8. Talmud, Avodah Zarah 28b

עין שמרדה מותר לכוחלה בשבת. מאי טעמא? דשוריני דעינא באובנתא דליבא תלו.

If an eye revolts, one may treat it with *kchol* on Shabbat. Why? Because the nerves of the eye are linked to the fat around the heart.

9. Rabbi Dovid Zvi Hoffman (19th-20th century Germany), Melamed l'Hoil 2:32

דמה שנאמר בעין יש לומר בשאר אברים דתלו ביחד עם אבר שהחיות תלוי בו, וכיון דספק נפשות דוחה שבת, א"כ בכל סכנת אבר צריכין להתיר מספק.

We may say that what is stated regarding eyes could apply to other *eivarim*, that they are linked to *eivarim* on which life depends. And since possible live-saving overrides Shabbat, therefore every danger to an *eiver* must be permitted, due to doubt.

10. Rabbi Raphael Evers (אייפרס) (21st century Holland), vaShav v'Rapha Vol. 3 #63

ונראה לענ"ד ביאור הדבר דגבי חושאב"ס הצער הוא זמני וחולף ועובר לאחר זמן, והרפואה הוא כדי להצילו מזה ואזי לא התירו לעבור על איסור שבות, משא"כ בסכנת אבר החסרון יהי' עולמית (עכ"פ באדם מבוגר), וישאר בעל מום לעולם בלי הרפואה, ע"כ התירו שבות ע"י ישראל להצילו מזה.

It appears, in my humble opinion, that the meaning is that regarding a patient who is not dangerously ill the pain is temporary, transient, and it goes away over time, and the cure is to save him from this. They did not permit violating rabbinic prohibitions. But this is not so for *sakkanat eiver*, where the deficiency is permanent (at least in an adult), and he will remain blemished forever without the cure, and so they permitted a Jew to violate a rabbinic prohibition to save him from this.

11. Rabbi Yosef Karo (16th century Israel), Shulchan Aruch Orach Chaim 328:17

חולה שנפל מחמת חליו למשכב ואין בו סכנה, [הגה: או שיש לו מיחוש שמצטער וחלה ממנו כל גופו שאז אע"פ שהולך כנפל למשכב דמי], אומרים לא"י לעשות לו רפואה אבל אין מחללין עליו את השבת באיסור דאורייתא, אפילו יש בו סכנת אבר.

ולחלל עליו ישראל באיסור דרבנן בידים:

יש מתירים אפילו אין בו סכנת אבר;

ויש אומרים שאם יש בו סכנת אבר עושין ואם אין בו סכנת אבר אין עושין;

ויש אומרים שאם אין בו סכנת אבר עושין בשינוי, ואם יש בו סכנת אבר עושין בלא שינוי;

וי"א אפ"י יש בו סכנת אבר אין עושין לו דבר שהוא נסמך למלאכה דאורייתא, ודברים שאין בהם סמך למלאכה עושין אפ"י אין בו סכנת אבר; ודברי הסברא השלישית נראין.

For one who is bedridden from illness, but not endangered [Rama: Or one who is in such pain that his whole body is ill; even if he can walk, he is like one who is bedridden], we tell a non-Jew to heal him, but we would not violate biblical laws of Shabbat, even were a body part endangered. As far as having a Jew violate a rabbinic prohibition:

1: Some permit it even without danger to a body part;

2: Some permit violation if a body part is endangered, but not otherwise;

3: Some permit direct violation if a body part is endangered, and violation in an altered way if no body part is endangered;

4: Some permit violation of rabbinic laws which are not tied to a biblical prohibition, regardless of danger to a body part;

And the third view appears correct.

12. Rabbi Yehoshua Neuwirth (20th century Israel), cited in Nishmat Avraham, Introduction to Orach Chaim 328

ויש מקום לומר שסכנת אבר אין זו רק באבר אדם מרמ"ח אברים שבו, אלא כל חלק מסוים של גוף האדם אשר אם לא יטפלו בו כעת, יש חשש שיצא מפעולתו, גם זה נקרא בשם סכנת אבר...

And there is room to say that danger to an *eiver* is not only regarding a human *eiver* from one of the 248 *eivarim*. For any distinct component of the human body regarding which there is concern that if it were not treated now, it would cease to function, this is also called "danger to an *eiver*"...

13. Rabbi Dr. Moshe Tendler, Dr. Fred Rosner, Dental Emergencies on the Sabbath, JHCS Vol. 14

Since the jaw is an eyver and the absence of teeth interferes with its proper functioning, and since the reimplantation of those teeth would restore the proper functioning of the jaw, the traumatic avulsion of teeth represents a situation of chesron eyver.

14. Rabbi Raphael Evers (אייפרס) (21st century Holland), vaShav v'Rapha Vol. 3 #63

מש"כ דבשן אחד כיון דיכול ללעוס ביתר שיניו לא הוי סכנת אבר, לענ"ד מילתא דתמי' הוא, דהלא כללות השינים ה"ה הרכבה של כמה וכמה שיניים שנתהוים לגוף אחד שע"י האדם יכול ללעוס, וא"כ מהיכי תיתי לחלק בין אחד לכל שיניו, דודאי חסרון שן או שתים מהם יש בו הגבלה ביכולת הלעיסה, ואף אחד לא נברא למגנא!

Regarding [Netziv's] statement regarding a single tooth, that since one can chew with his other teeth this is not considered danger to an *eiver*, in my humble opinion this is shocking, for the collection of teeth is a combination of multiple individual teeth which become a single unit via which a person can chew. If so, what is the basis for distinguishing between one tooth and all of his teeth? Certainly, loss of one or two teeth would limit chewing, and no tooth was created for nothing!

15. Mishnah Oholot 3:3

כל שבמת טמא חוץ מן השינים והשער והצפורן.

Any part of a corpse communicates impurity, other than teeth, hair and nails [when not connected to the body].

16. Rabbi Naftali Zvi Yehudah Berlin (Netziv) (19th century Russia), Meromei Sadeh to Avodah Zarah 28a

"החושש בשיניו לא יגמע בהן את החומץ" ... הקשה אחד מן החברים שי', דילמא הוי סכנת אבר ... ונראה לדייק מכאן דסכנת אבר אינו אלא שאינו יכול למלאות חסרונו, דאפילו עין אחת ודאי שאינו דומה לראיה דשתי עינים ... אבל כשחסר לו שן אחד עדיין משתלם מלאכת הטחינה בשאר שיניו...

"One who has a toothache should not rinse them with vinegar" ... One of the students asked: Perhaps this involves danger to an *eiver*... And it appears appropriate to deduce from here that danger to an *eiver* is only where one cannot make up for the deficiency, for even [seeing with] one eye is not like seeing with two eyes... But where one is missing a tooth, he can still chew with the other teeth...

17. Rabbi Avigdor Neventzahl (20th-21st century Israel), Shu"t Puah pg. 102

אך ישנם טיפולים שאינם מתקנים האברים, אלא נותנים להם תחליף, כגון הזרקת זרע או השתלת ביצית, שאין בהם משום תיקון אברים. But there are some treatments which do not repair *eivarim*, but only substitute for them, such as inserting seed or an egg, which do not involve repairing *eivarim*.